

MÅL- OG INDHOLDSBESKRIVELSE AF SFO

"Her skaber vi trygge rammer for leg, læring og fællesskab – hvor børn trives, udfordres og udvikles."

LÆRINGSFORSTÅELSE

SFO er et vigtigt læringsrum for det enkelte barn, hvor udgangspunktet primært er det brede læringsbegreb. Dette begreb kan defineres som: "Læring er de aktiviteter, som barnet foretager sig, og som resulterer i, at barnet lærer noget". Barnets egen aktive handling er central i denne forståelse, idet det er gennem barnets egne aktiviteter, at læring opnås.

I SFO & Klub understøttes dette ved at skabe rammer, der motiverer og inspirerer til læring på barnets egne præmisser. Herigennem udvikles ikke kun faglige, men også sociale og personlige kompetencer, som er vigtige for barnets trivsel og udvikling.

Indhold

Kommunalt formål Ikast-Brande Kommune.....	2
Vision Ikast Østre.....	2
Ikast Østres SFO.....	3
Det pædagogiske indhold.....	3
Læringsforståelse	3
Legens rolle i SFO.....	4
Karakterstyrke og legen i SFO.....	5
Balance mellem selvskabte og tilrettelagte aktiviteter i SFO.....	5
Tilrettelagte aktiviteter	5
Indflydelse, medbestemmelse og fællesskab	6
Plads og tid til at etablere venskaber	6
Forældresamarbejde i SFO	7
Overgangen fra børnehave til SFO og skole	7
Børn med særlige behov	7
Praksisfaglighed.....	8
Hvorfor er det vigtigt?.....	8
Hvordan kan man arbejde med det?	8
Dokumentation og evaluering	8

Kommunalt formål Ikast-Brande Kommune

Alle SFO'er i Ikast-Brande Kommune skal have et miljø, som fremmer børnenes trivsel, udvikling og læring og skaber muligheder for, at børnene får omsorg og udfordringer i deres dagligdag. SFO'en danner rammen om børnenes fritid med udgangspunkt i deres behov, interesser og erfaringer og med fokus på udvikling, trivsel, læring og dannelse. SFO'en bygger således på kreativitet, samvær og udfoldelse indenfor trygge rammer og skal med sit indhold medvirke til helhed og mangfoldighed i barnets hverdag. God fritidspædagogik er at skabe rum, hvor børnene oplever:

- En balance mellem selvskabte og tilrettelagte aktiviteter.
- Socialisering gennem respektfuldt samvær og leg.
- Indflydelse, medbestemmelse, valgfrihed og forpligtende fællesskab.
- Plads og tid til at etablere og dyrke venskaber.

Skolefritidsordningen skal have et miljø, som fremmer børnenes trivsel, udvikling og læring. SFO'en skal skabe muligheder for, at børnene får omsorg og udfordringer i deres dagligdag.

Vision Ikast Østre

IKAST ØSTRE er kendetegnet ved **MANGFOLDIGE FÆLLESSKABER**, som fundament for høj trivsel og faglig progression for alle elever.

Alle på IKAST ØSTRE oplever nærvær og fællesskabets styrke: **"VI KAN MERE SAMMEN END HVER FOR SIG"**; og vi møder hinanden, så vel som os selv, med **ANSVAR, OMSORG OG RESPEKT**

FÆLLESSKABENDE AKTIVITETER og en praksisfunderet faglig undervisning er væsentlige elementer i en skoledag præget af **VARIATION OG FLEKSIBILITET** og med tid og plads til **NYSGERRIGHED, FORDYBELSE OG INVOLVERING**.

På IKAST ØSTRE mødes eleverne med **MUSIK, ÆSTETIK OG BEVÆGELSE**.

IKAST ØSTRE er skolen og arbejdspladsen, hvor alle er glade for at være og hvor et stærkt **SAMARBEJDE** er præget af **DIALOG, ANSVAR OG TILLID**.

IKAST ØSTRE er en **RESPEKTERET SKOLE** og et positivt tilvalg for distriktets familier.

Ikast Østres SFO

I vores SFO er der cirka 330 børn fordelt på to afdelinger. Børn fra 0. til 2. klasse går i SFO'en, mens børn fra 3. til 4. klasse går i klubben.

Derudover tilbyder vi et specialiseret tilbud: **Palette 1**, som er en del af SFO'en, og **Palette 2**, som er tilknyttet klubben.

Når der i denne tekst står *SFO*, dækker betegnelsen både SFO og Klub.

Det pædagogiske indhold

Fokusområder inden for fritidspædagogikken

Rammer om vores arbejde

1. Balance mellem selvskabte og tilrettelagte aktiviteter

- Vi skaber en blanding af aktiviteter, hvor børnene kan udforske deres egne ideer og deltage i planlagte fordybelsestilbud.

2. Socialisering gennem respektfuldt samvær og leg

- Fokus på at styrke sociale relationer gennem leg og samspil, hvor gensidig respekt og inklusion er centrale værdier.

3. Indflydelse, medbestemmelse, valgfrihed og forpligtende fællesskaber

- Børnene har mulighed for at øve indflydelse og vælge aktiviteter, samtidig med at de indgår i fællesskaber, der skaber ansvar og engagement.

4. Plads og tid til at etablere og dyrke venskaber

- Vi giver børnene tid og rum til at udvikle venskaber, både gennem fri leg og støttede sociale aktiviteter.

Denne model sikrer, at vores arbejde er struktureret omkring børnenes trivsel, udvikling og læring, samtidig med at der tages højde for individuelle behov og fællesskabets styrker.

Læringsforståelse

SFO er et vigtigt læringsrum for det enkelte barn, hvor udgangspunktet primært er det brede læringsbegreb. Dette begreb kan defineres som: "Læring er de aktiviteter, som barnet foretager sig, og som resulterer i, at barnet lærer noget". Barnets egen aktive handling er central i denne forståelse, idet det er gennem barnets egne aktiviteter, at læring opnås.

I SFO & Klub understøttes dette ved at skabe rammer, der motiverer og inspirerer til læring på barnets egne præmisser. Herigennem udvikles ikke kun faglige, men også sociale og personlige kompetencer, som er vigtige for barnets trivsel og udvikling.

Legens rolle i SFO

"Men hvad så med det vigtigste i vores liv? Alt det der har værdi i sig selv? I barnets liv er det f.eks. legen. Selvfølgelig lærer børn en masse af at lege, men hvis man leger, fordi man skal have et læringsudbytte, mister legen sin egen værdi. Den instrumentelle tilgang dræber glæden og skaber frygt for, om man nogensinde gør det godt nok"

– Svend Brinkmann

Som læringsrum giver SFO'en mulighed for at eksperimentere, ræsonnere, udtrykke nysgerrighed og udfordre sig selv. Legen spiller en central rolle i dette arbejde, da den rummer potentialet for både læring og udvikling. Legen tillader børnene at prøve nye roller, styrke deres sociale relationer og udvikle deres kreative tænkning.

Eksempler på aktiviteter, der understøtter legens betydning, inkluderer:

- **Byggeleg og konstruktion:** Her kan børnene arbejde sammen om at bygge med LEGO eller andre materialer, hvilket styrker samarbejdsevner og problemløsning.
- **Fri udendørs leg:** Naturen giver mulighed for fysisk udfoldelse og kreativitet, såsom at bygge huler eller lege fangeleg.
- **Rollespil og dramaleg:** Disse aktiviteter giver børn mulighed for at udforske sociale dynamikker og udvikle empati.

Fritidspædagogikkens didaktik arbejder målbevidst med at skabe rum for denne form for leg, da den udgør en vigtig del af det pædagogiske indhold i SFO.

Vokseninitierede aktiviteter

SFO'ens hverdag er fyldt med vokseninitierede aktiviteter, der fungerer som et supplement til børnenes egne initiativer. Disse aktiviteter er designet med højt pædagogisk indhold og kvalitet for at give børnene mulighed for at udforske nye interesser og færdigheder.

Eksempler på vokseninitierede aktiviteter:

- **Kreative workshops:** Her kan børnene male, lave perleplader eller arbejde med genbrugsmaterialer, hvilket fremmer finmotorik og kreativ tænkning.
- **Madlavning:** Sammen kan børnene lære at lave simple retter, dette kan være over bål, hvilket styrker deres selvstændighed og praktiske færdigheder.
- **Samarbejdsøvelser:** Aktiviteter som skattejagter eller gruppearbejder styrker evnen til at løse opgaver i fællesskab.

Det sikres, at børnene har mulighed for at øve indflydelse på og tage ejerskab over aktiviteterne. Dette fremmer deres engagement og understøtter en følelse af fællesskab og samhørighed.

Karakterstyrke og legen i SFO

På Ikast Østre Skole indgår vi et projekt med Center for Karakterdannelse.

På skolen og i SFO'en arbejder vi med ti karakterstyrker, som vi prøver at koble sammen med legen i SFO'en.

Legen i SFO er en unik ramme for udvikling af børns karakterstyrke. Gennem forskellige typer leg styrkes egenskaber som nysgerrighed, taknemmelighed, empati, ansvarlighed, livsmod, vedholdenhed, tillid, selvkontrol, viljestyrke og engagement.

Nysgerrighed udfoldes, når børn udforsker nye materialer, aktiviteter eller fællesskaber i deres leg. **Taknemmelighed** udvikles i sociale lege, hvor børn lærer at sætte pris på hinandens bidrag.

Empati styrkes gennem rollespil og konflikthåndtering, hvor børn øver sig i at forstå og respektere andres perspektiver. **Ansvarlighed** trænes, når børn påtager sig opgaver i samarbejdslege og organiserede aktiviteter.

Livsmod og **vedholdenhed** vokser, når børn udfordres i spil og aktiviteter, der kræver, at de prøver igen og overvinder modgang. **Tillid** opbygges gennem samarbejde og fælles oplevelser, hvor børnene lærer at støtte og stole på hinanden.

Selvkontrol og **viljestyrke** udvikles, når børn skal følge regler og struktur i lege eller spil. Endelig fremmes **engagement**, når børn fordyber sig i aktiviteter, der inspirerer og motiverer dem.

Det pædagogiske personale skaber rammerne for, at børn kan udvikle disse karakterstyrke gennem legen. Personalet observerer, guider og tilpasser aktiviteterne til det enkelte barns behov og udvikling, så legen bliver både sjov og lærerig. Dermed bidrager SFO til børns trivsel og styrker deres evner til at håndtere udfordringer i livet.

Balance mellem selvskabte og tilrettelagte aktiviteter i SFO

På Ikast Østre arbejder vi aktivt med at skabe en balance mellem selvskabte og tilrettelagte aktiviteter for børnene. Vores mål er at tilbyde både planlagte aktiviteter, hvor børnene engagerer sig sammen, og tid til fri leg, hvor børnene kan udvikle deres egne idéer og lege på tværs af aldersgrupper.

Tilrettelagte aktiviteter

- **Velgørenhedsugen**
I Velgørenhedsugen præsenteres og informeres børnene om den valgte sag. Vi prioriterer, at børnene deltager aktivt, bliver bekendt med sagens formål og forstår betydningen af projektet.
- **Aktiviteter på tværs**
Der arrangeres tilrettelagte aktiviteter på tværs af SFO1 og Klub, hvor alle børn deltager. Aktiviteterne planlægges sammen af både børn og voksne.

- **Scenen er din**
Seks gange om året afholder vi "Scenen er din," hvor børn, der har tilmeldt sig, får mulighed for at optræde med sang og dans. Dette er en frivillig aktivitet.
- **Sommer- og juleafslutning**
Personalet arrangerer afslutningsfester for børnene, hvor der er forskellige aktiviteter til både sommer og jul.
- **Stjernestund**
Et fast indslag, hvor børnene får mulighed for at blive anerkendt for deres indsats og præstationer.
- **'Fri leg' – en selvskabt aktivitet**
Der gives dagligt tid og rum til den frie, selvskabte leg, som er afgørende for børns udvikling og trivsel.

Indflydelse, medbestemmelse og fællesskab

Vi lægger stor vægt på, at børnene har indflydelse på deres hverdag i SFO og Klub, og vi skaber rammer for både medbestemmelse og forpligtende fællesskaber.

- **Fælles belønningsarrangementer**
Børnene er med til at vælge og deltage i fællesbelønningsarrangementer, der skaber samarbejde og fællesskab på tværs af aldersgrupper.
- **Børnerådsmøder**
Årligt afholdes der valg til børnerådet. Her vælges repræsentanter fra forskellige årgange, som får indflydelse på valg af aktiviteter og arrangementer. Børnerådet planlægger selvvalgte aktiviteter og bidrager til beslutningstagning.
- **Valg af aktiviteter**
I SFO1 vælger børnene til og fra ud fra de aktiviteter, der tilbydes. I Klubben er børnene medbestemmende i valget af aktiviteter og har selv mulighed for at vælge, hvad de ønsker at deltage i.

Plads og tid til at etablere venskaber

- **Det fælles tredje**
På tværs af aldersgrupper (0. - 4. klasse) arbejder vi med det "fælles tredje." Dette gør vi gennem fælles planlagte aktiviteter, fri leg i hallen og udendørs aktiviteter på legepladsen. Her er der tid og plads til at dyrke venskaber og samarbejde på tværs af alder.

Forældresamarbejde i SFO

På Ikast Østre kender vi vigtigheden i et godt, positivt og åbent samarbejde med forældrene. Vi bestræber os på at være tilgængelige og lette at komme i kontakt med. Vi kommunikerer med forældrene både ved afhentning af børnene, via Aula og på Komme og Gå.

Vi sætter stor pris på disse møder, hvor vi både ser hinanden og får mulighed for at tale om barnets trivsel og udvikling.

Inden barnet starter i vores SFO, tilbyder vi flere besøgsdage om foråret, før skolestart. Her får børnene mulighed for at lære vores SFO og personale at kende, mens forældrene kan opleve, hvordan hverdagen fungerer i SFO'en.

Overgangen fra børnehave til SFO og skole

Ikast Østre Skole og SFO samarbejder tæt med byens dagtilbud for at sikre en tryk overgang fra børnehave til skole og fritidsordning. Vi ønsker, at børnene oplever SFO'en som et sted, hvor de kan føle sig hjemme, udforske nye fællesskaber og gradvist vænne sig til skolens hverdag.

- Tryk overgang
Vi deltager i en løbende dialog med børnehaverne, så vi får et godt indblik i hvert barns styrker og personlige udvikling. Dette gør det muligt at tilpasse vores pædagogiske indsatser og støtte barnet bedst muligt i overgangen.
- Besøgsdage i SFO og skole
I løbet af foråret inden skolestart inviteres børnene til tre besøgsdage. Her får de mulighed for at lære SFO'ens voksne at kende, deltage i aktiviteter og møde kommende klassekammerater.
- Opstart i SFO
Alle børn, der er tilmeldt via pladsanvisningen, kan starte i SFO'en fra mandag i uge 31. Det betyder, at børnene har mulighed for at danne nye relationer og blive trygge i rammerne, inden skolen begynder.

Børn med særlige behov

Paletten er vores SFO-tilbud for børn med særlige behov. I modsætning til SFO og Klub har Paletten et eget lokale, hvor børnene kan lukke døren til resten af institutionen, hvilket skaber et trygt og afskærmet rum.

Det er dog ikke alle børn, der er tilknyttet skolens Base, der automatisk får en plads i Paletten. Tildelingen af plads i Paletten sker på baggrund af en individuel pædagogisk vurdering. Vi bestræber os

på at tilgodese barnets behov og muligheder bedst muligt. Det er vores pædagogiske overbevisning, at ikke alle børn tilknyttet Basen nødvendigvis har brug for at være tilknyttet Paletten i deres SFO-tid.

Praksisfaglighed

Praksisfaglighed dækker over evnen til at forstå og anvende viden i praksis – fx at kunne samarbejde, løse konkrete opgaver, bruge hænderne og tænke kreativt. I SFO'en kommer det til udtryk gennem:

- **Håndværk og praktiske aktiviteter:** fx madlavning, syning, snedkerarbejde.
- **Bevægelse og kropslig læring:** fx dans, boldspil, rulleskøjter, parkour.
- **Kreative processer:** fx billedkunst, drama, musik.
- **Sociale færdigheder:** fx at indgå i fællesskaber, konfliktløsning, ansvar.

Hvorfor er det vigtigt?

Praksisfaglighed styrker barnets selvtillid, identitet og livsduelighed. Det giver dem mulighed for at opleve succes i andre domæner end det boglige og udvikler kompetencer, som er vigtige både i uddannelse og arbejdsliv senere i barnets liv.

Hvordan kan man arbejde med det?

- Lav projektforsøg med børnene, hvor de skaber noget sammen.
- Inddrag børnenes ideer og interesser i planlægningen.
- Brug uderummet og hverdagsaktiviteter som læringsarenaer.
- Giv plads til refleksion og samtaler om, hvad børnene lærer gennem deres hænder og handlinger.

Dokumentation og evaluering

I SFO og Klub dokumenteres børnenes hverdag gennem billeder, som deles på Aula. Børnene producerer kreative produkter, der enten tages med hjem eller udstilles i SFO og Klub. Derudover deltager de i forskellige kulturelle og sociale arrangementer, herunder "Scenen er din", Luciaoptog for beboere på plejehjem samt for forældre og pårørende, og den årlige Stjernestund for alle involverede.

På børnerådsmøder evaluerer børnene de gennemførte aktiviteter, ture ud af huset og øvrige arrangementer. De bidrager desuden med forslag til forbedringer og nye initiativer.

På personalemøder foretages ligeledes en systematisk evaluering af aktiviteter, ture og arrangementer. Derudover vurderes effekten af den pædagogiske praksis, som tilpasses og videreudvikles i forhold til børnenes behov og institutionens målsætninger.

Ikast Østre SFO

Her har vi fokus på børnenes dannelse og udvikling, det gør de bl.a. via

